

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор _____

«_____» _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Облік і аудит»

спеціальність: 241 «готельно-ресторанна справа»

освітньо-професійна програма: «готельно-ресторанна справа»

інститут, факультет: факультет туризму

Івано-Франківськ – 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Облік і аудит» для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа». 2021 р. 17 с.

Розробник:

Орлова Віра Василівна, кандидат економічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри готельно-ресторанної та курортної справи

Протокол від «__» травня 2021 р., №

Завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи Клапчук В.М.
«__» _____ 20__ р.

Схвалено Науково-методичною радою факультету туризму.

Протокол від «__» _____ 20__ р., № ____

Голова

Чорна Л.В.

«__» _____ 20__ р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0		Нормативна	
Модулів – 1	спеціальність: <u>241</u> <u>«готельно-ресторанна справа»</u> освітня програма: <u>«готельно-ресторанна справа»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <u>Вивчення досвіду організації роботи бухгалтерської служби на підприємствах</u>			
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60	Рівень вищої освіти: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0
		Самостійна робота	
		60 год.	80 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю: <u>залік</u>	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2

для заочної форми навчання – 1/8

1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни

“**ОБЛІК І АУДИТ**” є допомогти студентам опанувати принциповими положеннями стосовно теорії і практики ведення обліку на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу, які є необхідними для вирішення практичних задач. Розкрити суть аудиту, мету, основні завдання основи здійснення аудиту фінансового стану та фінансових результатів діяльності готельних комплексів, оформлення результатів аудиту.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “**ОБЛІК І АУДИТ**” є теоретична та практична підготовка студентів з питань документального оформлення господарських процесів на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу, опанування методикою взаємного контролю діяльності осіб, чия робота відображається в обліку. Засвоїти теоретичні основи організації обліку та особливості ведення фінансового обліку, види та форми звітності, організацію, методика та планування аудиту в діяльності готельно-ресторанних комплексів, інформаційне забезпечення аудиту.

2.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- стандарти бухгалтерського обліку,
- загальну характеристику , об’єкти, принципи та методика бухгалтерського обліку згідно з чинним законодавством,
- синтетичний та аналітичний облік, їх взаємозв’язок,
- основні поняття про облік операцій на підприємствах,
- поняття про бухгалтерські документи, облікові регістри, правила їх складання,
- предмет, об’єкти і суб’єкти аудиту,
- суть аудиту та його завдання,
- відмінність аудиту від інших систем контролю.

вміти :

- заповнювати бухгалтерські документи та облікові регістри по господарських операціях підприємства,
- заповнювати бланки форм бухгалтерського обліку по господарських операціях та складати бухгалтерську звітність,
- проводити аудит фінансового стану підприємства та фінансових результатів, узагальнювати результати аудиту,
- складати робочі та підсумкові документи, аудиторський висновок.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Організаційні основи ведення обліку на підприємствах готельно-ресторанної сфери

Тема 1. Роль бухгалтерського обліку в управлінні і контролі.

Поняття про господарський облік. Загальне поняття про його розвиток і вимірники. Роль обліку в системі менеджменту. Види господарського обліку. Суть і зміст статистичного і оперативного обліку. Бухгалтерський облік, його особливості і функції. Види бухгалтерського обліку : фінансовий , управлінський , податковий . Відмінності видів обліку. Взаємозв'язок між видами обліку і обумовленість їх існування в умовах ринкових відносин.

Предмет і метод бухгалтерського обліку. Складові частини методу бухгалтерського обліку та їх загальна характеристика. Методичні прийоми бухгалтерського обліку.

Господарські засоби. Класифікація засобів по їх функціональній ролі, видах і розміщенню.

Поняття про господарські процеси і операції. Класифікація господарських засобів та джерел їх утворення.

Передумови здійснення діяльності підприємств готельно-ресторанного господарства. Склад інформації необхідної для управління господарською діяльністю підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Основні принципи організації бухгалтерського обліку підприємств готельно-ресторанного господарства.

Тема 2. Основи фінансової звітності підприємства.

Фінансова звітність підприємства. Склад і загальна характеристика фінансової (бухгалтерської) звітності. Основні вимоги до звітності та принципи її побудови. Особливості складу, форм і змісту звітності у різних країнах. Бухгалтерський баланс, оцінка активів і пасивів підприємства. Звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів , звіт про власний капітал. Додатки до звітності. Пояснювальна записка.

Тема 3. Документальне оформлення надання послуг готельним господарством

Організація розрахунків з гостями, які проживають у готелі і користуються готельними послугами. Характеристика первинних документів з обліку використання номерного фонду. Характеристика основних документів, що застосовуються при наданні готельних послуг при безготівковій формі розрахунку .

Тема 4. Облік активів на підприємствах готельного комплексу.

Особливості побудови обліку грошових коштів у касі, на рахунках у банку (розрахунковому, валютному, спеціальних рахунках).

Облік розрахунків з підзвітними особами, покупцями, різними дебіторами і кредиторами. Організація розрахунків з гостями, які проживають у готелі і користуються готельними послугами

Особливості побудови обліку виробничих запасів у готельному комплексі. Оцінка виробничих запасів.

Особливості обліку наявності та руху малоцінних і швидкозношуваних предметів та їх зносу.

Особливості обліку основних засобів в готельних підприємствах. Облік наявності й руху основних засобів на підприємствах готельного комплексу. Документальне оформлення, записи на рахунках. Облік зносу (амортизації) основних засобів. Облік затрат на ремонт основних засобів.

Облік нематеріальних активів. Документальне оформлення операцій за нематеріальними активами. Аналітичний і синтетичний облік нематеріальних активів.

Тема 5. Облік пасивів на підприємствах готельного комплексу.

Капітал та його складові. Облік статутного капіталу та розрахунків з учасниками готельного господарства.

Облік пайового капіталу. Облік додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік вилученого капіталу. Облік нерозподілених прибутків (непокритих збитків). Облік забезпечення зобов'язань. Облік забезпечення майбутніх витрат і платежів. Бухгалтерський облік цільового фінансування та цільових надходжень. Облік страхових резервів.

Основні поняття поточної заборгованості. Документування господарських операцій. Аналітичний облік. Синтетичний облік, відображення в облікових регістрах та звітності.

Облік короткострокових кредитів. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Облік операцій з короткостроковими векселями виданими. Облік розрахунків по інших операціях.

Заробітна плата: поняття, види та форми. Характеристика рахунку 66 "Розрахунки з оплати праці". Відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку.

Тема 6. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності готельних підприємств.

Формування та облік доходів за видами діяльності. Основні вимоги до визнання, складу та оцінки доходів. Класифікація доходів. Облік доходів від звичайної діяльності. Облік доходів від реалізації продукції. Облік інших

операційних доходів. Облік доходів від фінансової діяльності. Облік доходів, що виникають в ході інвестиційної діяльності. Визнання витрат, що формують готельний продукт, їх структура і класифікація

Облік витрат за елементами. Облік витрат діяльності. Загальні підходи до формування та обліку витрат діяльності. Система рахунків для обліку витрат на виробництво готельного продукту

Облік витрат звітного періоду. Облік адміністративних витрат. Облік витрат на збут. Облік інших операційних витрат. Облік витрат іншої звичайної діяльності та надзвичайних витрат. Облік фінансових витрат. Облік витрат, що виникають в ході інвестиційної діяльності. Облік витрат на запобігання надзвичайним подіям і ліквідацію їх наслідків. Облік належної за даними бухгалтерського обліку суми податку на прибуток від звичайної діяльності та надзвичайних подій. Фінансовий облік доходу та фінансових результатів від реалізації готельного продукту.

Облік фінансових результатів діяльності. Облік використання прибутку підприємства.

Змістовий модуль 2.

Організація, методика та планування аудиту на підприємствах готельного бізнесу

Тема 7. Сутність аудиту.

Суть аудиту та його завдання. Виникнення аудиту в світі. Становлення аудиту. Предмет, об'єкти і суб'єкти аудиту. Мета аудиту. Етапи і процедури аудиту. Робочі та підсумкові документи аудитора. Користувачі аудиту. Інформаційні потреби основних користувачів фінансових звітів.

Тема 8. Методика проведення аудиту та узагальнення результатів

Відповідальність аудиторів, визначення та оцінка порушень. Узагальнення результатів аудиту, аудиторський звіт та висновок. Аудит фінансового стану готельного підприємства та фінансових результатів діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1 <i>Організаційні основи організації бухгалтерського обліку в готельній сфері</i>												
Тема 1. Роль бухгалтерського обліку в управлінні і контролі.	6	2	-	-	-	4	6	-	-	-	--	6
Тема 2. Основи фінансової звітності підприємства.	10	2	2	-	-	6	10	1	2	-	-	7
Тема 3. Документальне оформлення надання послуг готельним господарством	12	2	2	-	-	8	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Облік активів на підприємствах готельного комплексу.	8	2	2			4	8					8
Тема 5. Облік пасивів на підприємствах готельного комплексу.	8	2	2			4	8					8
Тема 6. Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності готельних підприємств.	6	2	2	-	-	2	6	1	-	-	-	5
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	50	12	10	-	-	28	50	4	4	-	-	42

Змістовий модуль 2. Організація, методика та планування аудиту на підприємствах готельного бізнесу												
Тема 7. Сутність аудиту.	20	2	2	-	-	16	20	1	-	-	-	19
Тема 8. Методика проведення аудиту та узагальнення результатів	20	2	2	-	-	16	20	1	-	-	-	19
Разом за змістовим модулем 2	40	4	4	-	-	32	40	2	-	-	-	38
Усього годин	90	16	14	-	-	60	90	6	4	-	-	80
Модуль 2												
НДЗ	-		-	-	-	-			-	-	-	-
Усього годин	90	16	14	-	-	60	90	6	4	-	-	80

5. Теми семінарських занять (не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

6. Теми практичних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основи фінансової звітності підприємства.	2
2.	Документальне оформлення надання послуг готельним господарством	2
3.	Облік активів на підприємствах готельного комплексу.	2
4.	Облік пасивів на підприємствах готельного комплексу.	2
5.	Облік доходів, витрат і фінансових результатів діяльності готельних підприємств.	2
6.	Сутність аудиту	2
7.	Методика проведення аудиту та узагальнення результатів	2

Теми практичних занять (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основи фінансової звітності підприємства.	2
2.	Документальне оформлення надання послуг готельним господарством	2

7. Теми лабораторних занять (не передбачені)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

8. Самостійна робота (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Класифікація об'єктів обліку за матеріальним і правовим аспектами (складом і розміщенням,	4

	джерелами їх формування та цільовим призначенням).	
2.	Бухгалтерський баланс.	7
3.	Характеристика класів плану рахунків Види записів в обліку	19
4.	Особливості обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів у готельних господарствах	4
5.	Облік витрат від іншої діяльності Калькулювання собівартості готельних послуг	7
6.	Аналітичний та синтетичний облік операцій на рахунках в банку.	6
7.	Облік діяльності ресторанів і кафе як підрозділів готельного господарства	8
8.	Облік власного капіталу	6
9.	Облік зобов'язань	6
10.	Облік доходів та фінансових результатів підприємств готельно-ресторанного господарства	4
11.	Фінансова звітність та її основні показники	4
	Разом	60

Самостійна робота (заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Класифікація об'єктів обліку за матеріальним і правовим аспектами (складом і розміщенням, джерелами їх формування та цільовим призначенням).	4
2.	Бухгалтерський баланс.	3
3.	Характеристика класів плану рахунків Види записів в обліку	7
4.	Первинне спостереження та документація, вартісне вимірювання - оцінка та калькуляція	2

5.	Особливості обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів у готельних господарствах	4
6.	Облік витрат від іншої діяльності Калькулювання собівартості готельних послуг	7
7.	Аналітичний та синтетичний облік операцій на рахунках в банку.	4
8.	Облік грошових коштів, розрахунків	2
9.	Облік діяльності ресторанів і кафе як підрозділів готельного господарства	8
10.	Облік власного капіталу	6
11.	Облік зобов'язань	6
12.	Облік доходів та фінансових результатів підприємств готельно-ресторанного господарства	7
13.	Фінансова звітність та її основні показники	4
	Разом	80

9. Індивідуальні завдання

- Особливості підприємств сфери послуг як об'єкта бухгалтерського обліку
- Нормативна база та передумови здійснення готельно-ресторанної діяльності
- Основні поняття про готельну діяльність
- Характеристика об'єкта обліку у сфері послуг
- Склад інформації, необхідної для управління господарською діяльністю підприємства готельно-ресторанної сфери
- Складання звітності підприємствами готельно-ресторанної сфери
- Основні принципи організації бухгалтерського обліку в туристичній сфері діяльності
- Основні принципи організації бухгалтерського обліку в готельній сфері діяльності
- Визнання витрат, що формують готельний продукт

10. Структура та класифікація витрат, що формують готельний продукт
11. Система рахунків для обліку витрат на виробництво готельного продукту
12. Організація аналітичного обліку витрат на виробництво готельного продукту
13. Методи обліку витрат на виробництво і калькулювання собівартості готельних послуг
14. Облік витрат за статтями калькуляції в готельно-ресторанній сфері
15. Особливості обліку витрат за статтями калькуляції в готелях
16. Облік витрат операційної діяльності, що не включаються в собівартість готельних послуг
17. Склад та облік адміністративних витрат готельних підприємств
18. Склад та облік витрат іншої операційної діяльності готельних підприємств
19. Основні поняття та загальні принципи обліку доходів в сфері послуг.
20. Класифікація доходів готельних підприємств
21. Документальне оформлення та облік процесу реалізації готельного продукту
22. Облік розрахунків по претензіям споживачів
23. Облік розрахунків по анульованим замовленням та поверненим путівкам клієнтам.
24. Формування та використання фінансових результатів в діяльності готельного підприємства.
25. Туризм та індустрія відпочинку - потужний чинник економічного розвитку країни
26. Значення сфери послуг в балансі платежів до бюджету.
27. Туризм як визначальний чинник соціальної і культурної інтеграції.
28. Вплив туризму на світову економіку.
29. Механізм державного регулювання туризму в умовах ринкових відносин
30. Система оподаткування підприємства готельної сфери.
31. Фактори, які впливають на цінову політику готельного підприємства
32. Формування цінових стратегій готельного підприємства.

- 33. Облікова політика підприємства
- 34. Впровадження Податкового кодексу в Україні.
- 35. Характеристика фінансового звіту суб'єкта малого Підприємництва у готельній сфері
- 36. Зарубіжний досвід з формування фінансової звітності
- 37. Поняття грошових коштів на підприємствах готельного бізнесу
 - 38. Рух грошових коштів на підприємствах готельного бізнесу
 - 39. Система грошових коштів та фінансових вкладень готельного підприємства.
- 40. Формування облікової інформації підприємства готельної сфери
- 41. Фінансові активи готельного підприємства.
- 42. Проведення інвентаризації на підприємствах готельної сфери
- 43. Інформаційні ресурси підприємства готельного бізнесу.

10. Методи навчання

В процесі викладання дисципліни використовуються такі методи навчання:

- методи організації і проведення навчально-пізнавальної діяльності (словесні, наочні, практичні, контрольні, проблемно-пошукові, індуктивно-дедуктивні)
- методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (пізнавальні ігри, навчальні дискусії, заохочення навчальної діяльності)
- методи контролю і самоконтролю в навчанні (опитування, письмові роботи, тестування, контрольні роботи, самоконтроль)
- методи організації та самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності, методи стимулювання та мотивації.

11. Методи контролю

Система перевірки та оцінювання знань студентів з курсу протягом навчання за семестр включає поточний, модульний та семестровий контроль знань, а саме:

- 1) усне опитування на практичних заняттях;
- 2) письмові контрольні роботи;
- 3) індивідуальні завдання;

4) письмові залікові завдання та усне опитування.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних занять і має на меті перевірити рівень знань студентів з теоретичних та практичних питань курсу.

При проведенні **контрольних робіт** студент повинен вміти повністю розкрити теоретичні питання, розв'язати практичні завдання, зробити відповідні висновки до них, дати правильну відповідь на тестові завдання.

При проведенні поточного тестування визначається рівень знань студентів з теоретичних та практичних питань курсу .

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										самостійна. робота	Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2						
T1	T 2	T 3	T 4	T 5	T6	TK 1	T7	T8	TK 2		
50					10	20			10	10	100

13. Методичне забезпечення

Методичні рекомендації до курсу знаходяться в розробці укладачем програми.

14. Рекомендована література

Рекомендована література

1. Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000р. № 419.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене наказом МФУ від 31.03.99р. № 87.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Баланс”, затверджене наказом МФУ від 31.03.99р. № 87.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 “Звіт про рух грошових коштів”, за-тверджене наказом МФУ від 31.03.99р. № 87.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 “Звіт про власний капітал”, затверджене наказом МФУ від 31.03.99р. № 87.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 “Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах”, затверджене наказом МФУ від 28.05.99р. № 137.

7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 “Звіт про фінансові результати”, затверджене наказом МФУ від 31.03.99р. № 87.
8. Закон України " Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" від 21.12.2017 р. із змінами і доповненнями;
9. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р., № 996-XIV // www.zakon.rada.gov.ua.
10. Закон України “Про господарські товариства” від 19.09.1991 р., № 1576-XII, зі всіма змінами та доповненнями // www.zakon.rada.gov.ua.
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. № 419 “Про затвердження порядку подання фінансової звітності” . Нове діло. – 2000. – № 15 (34). – 13-20 жовтня.
12. Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. “Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування” . Нове діло. – 2000. – № 15 (34). – 13-20 жовтня.
13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” від 31.03.1999 р. № 87.
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 2 “Баланс” від 31.03.1999 р. № 87.
15. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291.
16. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку АКТИВІВ, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291.
17. Перелік типових документів, що створюються в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших установ, організацій і підприємств, із зазначенням термінів зберігання документів, затверджений наказом головного верховного управління при Кабінеті Міністрів України від 20 липня 1998 р. № 41.
18. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку:
 - 3 "Звіт про фінансові результати",
 - 5 "Звіт про власний капітал",
 - 9 "Запаси",
 - 10 "Дебіторська заборгованість",
 - 11 "Зобов'язання",
 - 15 "Дохід",
 - 16 "Витрати".
19. Агафонова Л.Г. Агафонова О.Є. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: Ціноутворення, конкуренція, державне регулювання. Навч. посібник. К.: Знання України, 2002. 358 с.

- 20.Балченко З.А., Балченко І.В., Балченко С.О. «Бухгалтерський, фінансовий облік на підприємствах сфери послуг (туристичні фірми готельне господарство)» Практикум. К. 2004р. 175с.
- 21.Балченко З.А. Бухгалтерський облік в туризмі і готелях України: Навчальний посібник Київського університету туризму, економіки і права (КУТЕП). К.:КУТЕП, 2006. 232 с.
- 22.Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами. К.: «Лібра», 2001 р. 839 с.
- 23.Король С.Я. Бухгалтерський облік у готельному господарстві. Київ. 2005. 353 с.